

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานความคิดนำไปสู่กรอบในการทำวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน
2. ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน
3. กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน
4. แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย
5. การนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้
6. จริยธรรมและจรรยาบรรณของนักวิจัย
7. ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัย
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน ได้มีผู้ให้นิยามไว้หลายความหมาย ดังนี้

กรมวิชาการ (2542 : 7 ข) ให้นิยามว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ กระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ จุดเน้นของการวิจัยในชั้นเรียนคือการแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาและวิจัยควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองและเพื่อเผยแพร่ผลการวิจัยให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อไป

ประวิต เอราวรรณ์ (2542 : 3) ให้ทัศนะว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่ดำเนินควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานของครู มีวิธีวิทยาการวิจัยที่เป็นการวิจัยปฏิบัติการ จึงอาจเรียกว่าการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าของครูผู้ปฏิบัติงานในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาคัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือพฤติกรรมของนักเรียน และคิดวิเคราะห์เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน

สุวิมล ว่องวานิช (2543 : 163) ได้สรุปความหมายของการวิจัยชั้นเรียน ดังนี้ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ การวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในห้องเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและนำผลมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ทันทีและสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของตนเอง ให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนได้มีโอกาสอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในแนวทางที่ได้ปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

สุภาภรณ์ มั่นเกตุวิทย์ (2544 : 8) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่า เป็นการวิจัยที่ดำเนินการโดยครูผู้สอนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนการสอน มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยใช้นวัตกรรมที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและมีความสัมพันธ์อย่างเป็นจริงกับปัญหา

ชาติรี เกิดธรรม (2544 : 2) ให้ความเห็นว่า การวิจัยในชั้นเรียนคือ การทดลองยุทธวิธีใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาของครูซึ่งคิดค้นมาเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติ แต่หวังให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ทั้งครูและเด็กมากที่สุด เพราะฉะนั้นงานวิจัยในชั้นเรียนจะไม่ใช่เรื่องราวใหญ่โตที่ต้องใช้เวลาเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผลนานนับเดือนนับปีจนเป็นผลงานเล่มใหญ่

ประกอบ มณีโรจน์ (2544 : 4) การวิจัยในชั้นเรียน คือการแสวงหาความรู้จริงด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และคณะ (2544 : 9) ได้กล่าวถึงการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยประเภทปฏิบัติการ (Action research) คือ การวิจัยมีเป้าหมายเพื่อนำผลไปใช้ปฏิบัติงานจริงด้วย เพราะเป็นการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยมีครูเป็นผู้ทำการวิจัย จึงเรียกว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research : CAR) หรือเรียกสั้นๆว่าวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research : CR) การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยเพื่อนำผลไปพัฒนาและถ้าพบข้อบกพร่องก็ทำการวิจัยและนำผลไปพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

อุทุมพร จามรมาน (2544 : 2) ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน คือ การแก้ปัญหานักเรียนบางคน บางเรื่อง เพื่อพัฒนา (ปรับปรุงนักเรียนอ่อน เสริมนักเรียนเก่ง) นักเรียนคนนั้น เพื่อที่จะได้เรียนทันเพื่อนกลุ่มใหญ่ หรือได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพของเขา

ยุทธนา ปฐมวราชาติ (2544 : 60) ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนคือ ร่องรอยของการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีระบบหรือเป็นกระบวนการแก้ไขปัญหาหรือแสวงหาคำตอบจากข้อสงสัยที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้ของครูที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียนอาจเป็นรายบุคคลเป็นกลุ่มหรือทั้งชั้นเรียนอย่างมีขั้นตอนประกอบด้วย การวางแผนการพัฒนาสื่อหรือวิธีการนำมาใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย และนำเสนอผลการศึกษาและข้อค้นพบที่ได้ในรูปเอกสารการวิจัย หรือรายงานการพัฒนาผู้เรียน

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2544 : 4) ได้สรุปความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่าเป็นบทบาทของครูในการแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในบริบทของชั้นเรียน โดยทำไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติ ด้วยกระบวนการที่เรียบง่ายและเชื่อถือได้ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

สรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน เป็นการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการค้นหาคำตอบอย่างเป็นระบบน่าเชื่อถือได้ของครูผู้ปฏิบัติการสอน ซึ่งเป็นการทำไปพร้อม ๆ กับการปฏิบัติหน้าที่สอนตามปกติ

ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน

พยุศักดิ์ จันทรสุรินทร์ (2541: 11) กล่าวว่า การพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนเปรียบเสมือนลมหายใจที่จำเป็นของชีวิต ยิ่งในยุคที่พัฒนาการศึกษาไทยอยู่ในท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ อันมีผลเชื่อมโยงมาจากบริบทสังคมโลก การวิจัยจะเข้ามามีส่วนช่วยให้การพัฒนาการศึกษาให้สามารถก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง และสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้อย่างมีศักดิ์ศรี

กรมวิชาการ (2542 :3 ก) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยในชั้นเรียนเกิดจากความคิดพื้นฐาน คือ การบูรณาการวิธีการปฏิบัติงานกับการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติโดยมีความสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาหลักสูตรและการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้วยการวิจัย
2. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครู

3. เป็นการแสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู ด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ

4. เป็นการส่งเสริม สนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา

ทวิตศักดิ์ ไชยมาโย และคณะ (2544 : 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน โดยระบุถึงผลดีที่การวิจัยในชั้นเรียนที่มีต่อวงการศึกษามีอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. นักเรียนจะมีการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วงวิชาการศึกษามีข้อความรู้ และหรือนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่เป็นจริงมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อครูและเพื่อนครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก

3. วิถีชีวิตการทำงานของครูจะพัฒนาไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Professional Teacher) มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพราะครูนักวิจัยจะมีคุณสมบัติของการเป็นผู้แสวงหาความรู้ หรือผู้เรียนในศาสตร์และศิลป์แห่งการสอน สามารถที่จะสอนนักเรียนให้พัฒนาก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ในหลายบริบทหรือที่เรียกว่า ครูปรมาจารย์ (Master Teacher) ซึ่งถ้าปริมาณมีครูนักวิจัยดังกล่าวมากขึ้นจะพัฒนาวิชาชีพครูเป็นการสร้างสรรค์และมั่นคง

สุภภรณ์ มั่นเกตุวิทย์ (2544 : 6) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า

1. ช่วยแก้ปัญหาในห้องเรียน

2. ช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี

3. ปรับเปลี่ยนบทบาทครูใหม่

4. เสริมพลังอำนาจแก่ครูในการแก้ปัญหาในชั้นเรียน

5. ทำให้ได้รู้ถึงวิธีการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผล

6. กระตุ้นการสอนแบบสะท้อนกลับ

7. กระตุ้นให้เกิดความรู้สึกรักเป็นเจ้าของแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนที่มี

ประสิทธิผล

8. ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูให้ประสิทธิภาพ

9. ช่วยพัฒนาทักษะทางวิชาชีพครู

10. เป็นการเชื่อมโยงระหว่างวิธีสอนกับผลที่ได้รับ

11. ช่วยให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้ในห้องเรียน

12. ทำให้ครูสามารถเป็นองค์กรที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ (Change

Agent)

ประกอบ มณีโรจน์ (2544 : 2) ได้ระบุถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้ครูได้พัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
2. ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพสูงขึ้น
3. ช่วยให้วิชาการของการเรียนการสอนก้าวหน้า มีนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อเนื่องต่อการจัดการเรียนการสอนของครู
4. ช่วยให่วงการวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพสูงมากขึ้นเป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป
5. ช่วยพัฒนาตัวครูและวิชาชีพครูไปพร้อมๆกัน

ทิมพันธ์ เตชะคุปต์ และคณะ (2544 : 10) ได้สรุปถึงความสำคัญของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาหลักสูตรและการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วยการวิจัย
2. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครู
3. เป็นการแสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู ด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ
4. เป็นการส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา

ครูรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2544 : 5) ได้สรุปความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสำคัญของครูในการพัฒนาวิถีชีวิตความเป็นครูไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ เพราะการวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูเป็นนักแสวงหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ อยู่เสมอ ซึ่งจะช่วยให้ครูมีความรู้อย่างกว้างขวางและลุ่มลึก ทำงานอย่างมีเหตุผลสร้างสรรค์ และเป็นระบบ
2. เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การทำงานของครูมีลักษณะเป็นพลวัต มีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวก้าวหน้าไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่เกิดนวัตกรรมที่ทันสมัย นำมาใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้ทันทั่วถึง
3. เป็นเครื่องมือสำคัญที่จรรโลงวิชาชีพครูให้มีความเข้มแข็ง เพราะผลจากการวิจัยในชั้นเรียน จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จในการทำงานของครูได้อย่างเป็นรูปธรรม นั่นก็คือ การเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่ครูต้องการ และเป็นไปตามความคาดหวังของสังคม ทั้งตัวครูและผู้เรียน

ชาติรี เกิดธรรม (2544 :13-14) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนการวิจัยโดยการนำนวัตกรรม เทคนิค หรือวิธีการที่มีคุณภาพผ่านกระบวนการวิจัยที่นำเชื่อถือได้มาแล้วมาใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยตรงอันจะมีผลให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดประสงค์ที่วางไว้

2. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครูให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น และยังเป็นการแสดงถึงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู

3. เป็นการเผยแพร่ความรู้จากการปฏิบัติจริงอันจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

4. เป็นการส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าด้านการวิจัยทางการศึกษาและสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อขอกำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้นได้

5. เป็นการส่งเสริมหรือพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

สุวิมล ว่องวานิช (2544 : 14-15) กล่าวถึง ความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยปฏิบัติการ ดังนี้

1. ให้โอกาสครูในการสร้างองค์ความรู้ ทักษะการวิจัย การประยุกต์ใช้การตระหนักถึงเป็นทางเลือกที่เป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนแปลง โรงเรียนให้ดีขึ้น

2. เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ นอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลง หรือสะท้อนผลการทำงาน

3. เป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติโดยตรง เนื่องจากช่วยพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ

4. ช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง และเกิดการเปลี่ยนแปลงผ่านกระบวนการวิจัยในที่ทำงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อองค์กร เนื่องจากนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การปฏิบัติและการแก้ปัญหา

5. เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติในการวิจัย ทำให้กระบวนการวิจัยมีความเป็นประชาธิปไตยทำให้เกิดการยอมรับในความรู้ของผู้ปฏิบัติ

6. ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูที่มีประสิทธิผล

7. ทำให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

สรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญต่อครูในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนให้นักเรียนมีคุณภาพบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือของครูในการพัฒนาตนเองสู่ครูมืออาชีพได้

กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

พินิต วิเศษสังข์ (2542 : 15-17) ได้กล่าวถึงกระบวนการวิจัยระดับชั้นเรียนว่าควรประกอบไปด้วย 11 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดปัญหา เป็นการรวบรวมสภาพปัจจุบัน จำแนกและจัดลำดับข้อมูลเพื่อค้นหาจุดที่เป็นปัญหา ศึกษาสาเหตุของปัญหา ระบุประเด็นที่เป็นปัญหาก่อนการตั้งชื่อเรื่องเป็นการนำข้อมูลที่สรุปได้จากการกำหนดปัญหามาตั้งเป็นหัวข้อเรื่องสำหรับการวิจัย
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ เป็นการระบุข้อความที่เป็นความต้องการของผู้วิจัยว่าต้องการที่จะได้อะไรบ้าง หรือค้นคว้าหาคำตอบในประเด็นใดบ้างในการวิจัย
3. การตั้งสมมุติฐาน เป็นการระบุข้อความที่เป็นคำตอบที่คาดหวังเกี่ยวกับความแตกต่างที่อาจจะเป็นไปได้ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ
4. การกำหนดตัวแปร เป็นการกำหนดลักษณะหรือคุณสมบัติหรือปรากฏการณ์ที่ผู้วิจัยสนใจจะศึกษาหรือวัด ซึ่งเป็นการกำหนดขอบเขตของการวิจัยอย่างหนึ่ง
5. การเลือกแบบแผนการวิจัย แบบแผนการวิจัยหรือรูปแบบการวิจัยต่าง ๆ ได้มีผู้คิดค้นออกแบบและกำหนดเอาไว้แล้ว การวิจัยระดับชั้นเรียนที่เป็นการทดลองจำเป็นจะต้องใช้แบบแผนการวิจัยแบบใดแบบหนึ่งที่เหมาะสมกับหัวข้อหรือปัญหาการวิจัยที่ตั้งไว้
6. การกำหนดแหล่งข้อมูลเป็นการระบุที่มาของข้อมูลการวิจัยที่จะใช้วิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
7. การสร้างนวัตกรรม นวัตกรรมเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของผู้วิจัย ผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดและจัดทำตามหลักการของการสร้างนวัตกรรมแต่ละชนิด ทั้งนี้นวัตกรรมจะต้องสอดคล้องกับแนวทางในการแก้ปัญหา ซึ่งผู้วิจัยได้คิดค้นและศึกษาไว้ตั้งแต่การกำหนดปัญหาการวิจัยระดับชั้นเรียนไว้แล้ว
8. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สิ่งที่สำคัญของการวิจัยอย่างหนึ่งคือ ข้อมูลที่ผู้วิจัยจะต้องนำมาวิเคราะห์เพื่อสรุปผลการวิจัย ก่อนที่จะได้ข้อมูลมาจะต้องมีวิธีการอย่างหนึ่งที่เรียกว่า การจัดหรือการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งก่อนที่จะเก็บรวบรวมจะต้อง

กำหนดเครื่องมือให้สอดคล้องกับหัวข้อปัญหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยและสร้างเครื่องมือให้มีคุณภาพเชื่อถือได้

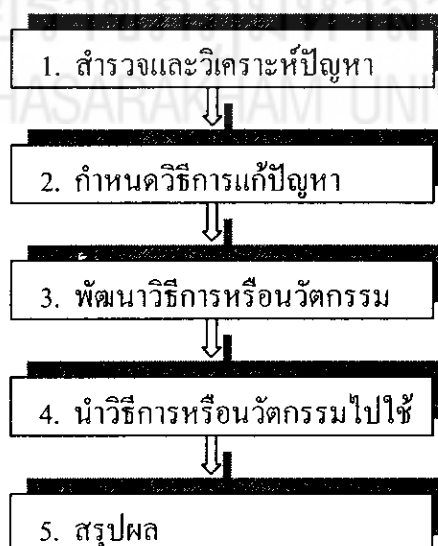
9. การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการนำเครื่องมือไปวัดประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างด้วยเทคนิควิธีอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรงมา

10. การวิเคราะห์ข้อมูล ภายหลังจากได้ข้อมูลมาจากประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างแล้ว ก็จะมีการจัดทำหรือวิเคราะห์อย่างมีระบบตามลำดับขั้นตอนต่างๆ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

11. การสรุปผลการวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัย เป็นการสรุปข้อค้นพบในการวิจัยเป็นองค์ความรู้

กรมวิชาการ (2542 : 7 ก) ได้กล่าวถึงกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ว่าลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของการวิจัยในชั้นเรียนก็คือ เป็นการวิจัยที่ไม่เน้นรูปแบบของการวิจัยที่เป็นทางการมากนัก แต่ถ้ามีความสามารถที่จะทำการวิจัยในชั้นเรียน โดยยึดรูปแบบอย่างเป็นทางการก็สามารถทำได้ กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนที่จะนำเสนอต่อไปนี้ เป็นกระบวนการที่อยู่ภายใต้ศักยภาพของครูผู้สอนที่จะกระทำได้ ซึ่งมีกระบวนการวิจัย ดังแผนภูมิดังต่อไปนี้

แผนภูมิแสดงกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

แผนภูมิที่ 1 แสดงกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

สุภรณ์ มั่นเกตุวิทย์ (2544 :18-19) ได้สรุปกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนไว้ ดังนี้

1. ขั้นการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานของตนเอง (Reconnaissance)

ในการปฏิบัติงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูไม่สามารถเลือกผู้เรียนได้และในห้องเรียนแต่ละห้องก็ยังไม่มีความสนใจใคร่ที่จะไม่ประสบกับปัญหาไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านพฤติกรรมปัญหาด้านการเรียนรู้และปัญหาต่าง ๆ ก็มีอย่างหลากหลาย ในขั้นนี้ครูสำรวจปัญหาแล้วนำมาเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา วิเคราะห์หาสาเหตุอย่างละเอียด (อย่าใช้วิธีคาดเดาจะทำให้งานวิจัยสูญเปล่าเพราะข้อมูลไม่เป็นจริง) ครูควรทำความเข้าใจกับปัญหา สาเหตุอย่างถ่องแท้เพราะปัญหาต่างๆเกิดจากปัจจัยหลายด้านไม่ว่าจะเป็นตัวผู้เรียนทั้งในด้านสมอง สุขภาพ สภาพแวดล้อม แม้กระทั่งพฤติกรรมการสอนของครูล้วนแล้วเป็นสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งสิ้น

2. ขั้นการวางแผน (Planing) การวางแผนเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการหรือวัตรกรรมเพื่อใช้ในการปรับปรุง แก้ไข พัฒนาจากปัญหาที่เกิดขึ้น

3. ดำเนินการหรือปฏิบัติตามแผน (Action) ครูผู้วิจัยดำเนินการตามแผน โดยใช้นวัตกรรมหรือวิธีการที่กำหนดไว้ตามขั้นตอน และในขั้นนี้ควรมีการสังเกต เก็บข้อมูล บันทึกอย่างต่อเนื่อง

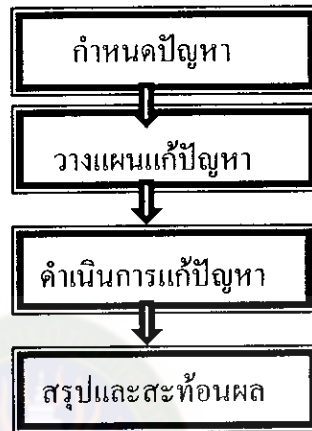
4. การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) ขั้นนี้เป็นการนำเอาข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์สรุปผลหาคำตอบว่าสิ่งที่ได้ดำเนินการในการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนา โดยใช้นวัตกรรมที่กำหนดนั้นผลเป็นอย่างไร

สุวิมล ว่องวานิช (2544 : 13) ได้แสดงขั้นตอนของการวิจัยตามแนวทางของ Kemmis ว่าการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนหลังจากที่วิเคราะห์และกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการการแก้ไข
2. การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด
3. การสังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน
4. การสะท้อนผลหลังจากการปฏิบัติงานให้ผู้ที่มีส่วนร่วมได้วิพากษ์วิจารณ์

ครุรักษ์ ภิมย์รักษ์ (2544 : 19) ได้เสนอขั้นตอนการวิจัยในชั้นเรียนที่สำคัญ
4 ขั้นตอน ดังนี้

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการวิจัยในชั้นเรียน

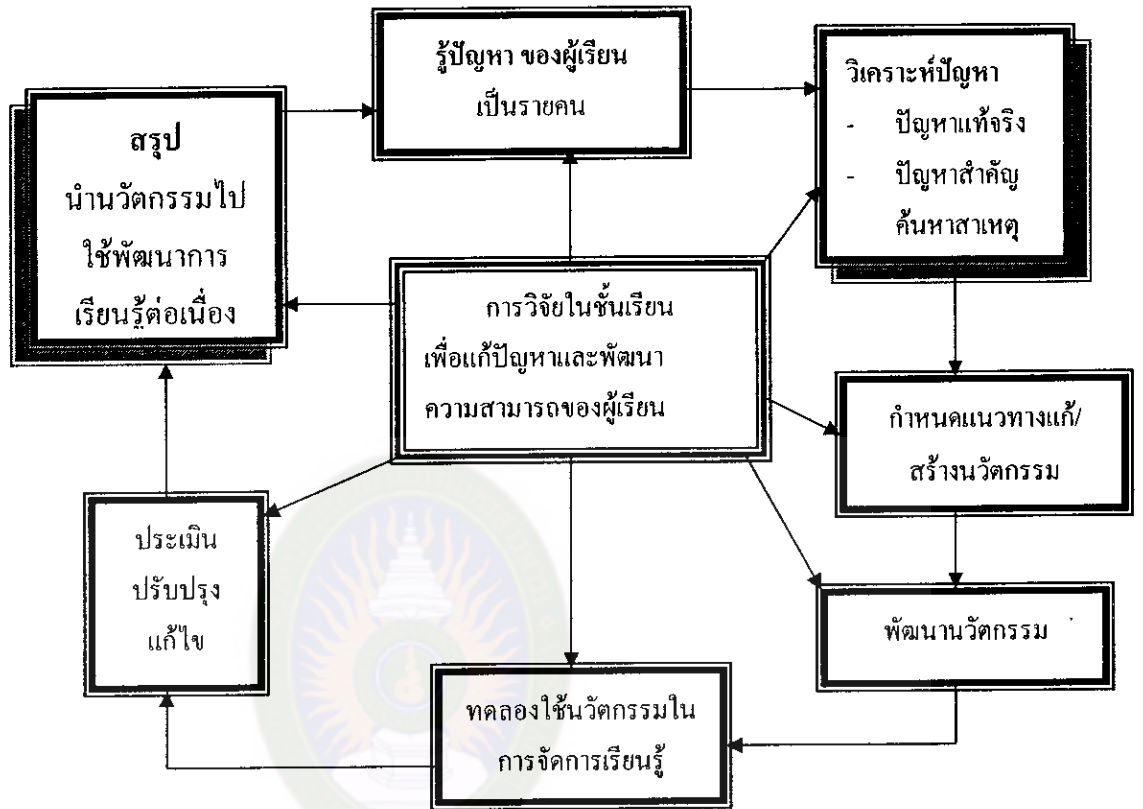

แผนภูมิที่ 2 ขั้นตอนการวิจัยในชั้นเรียน

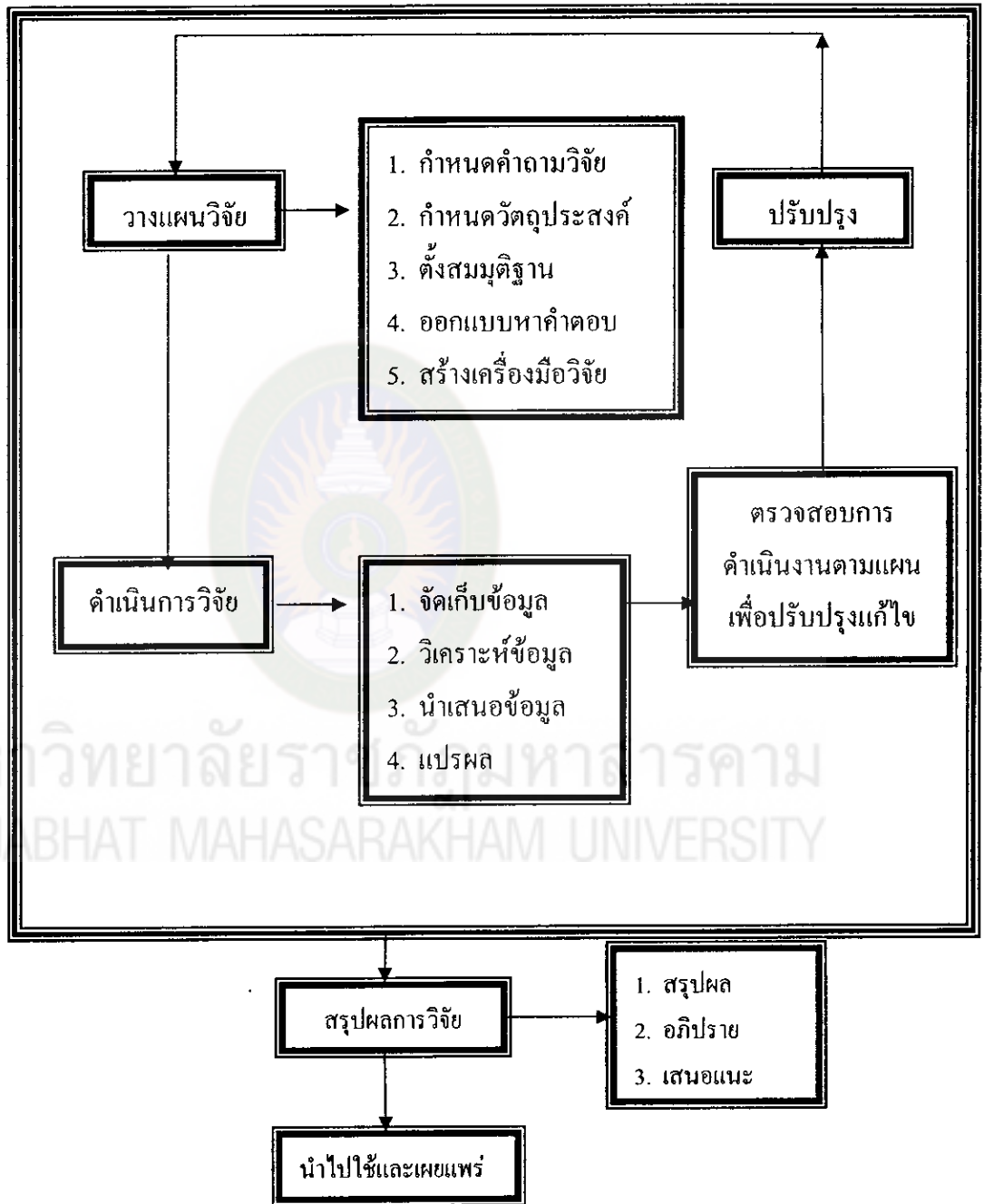
ชาติร์ เกิดธรรม (2544 : 16-20) กล่าวถึงกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนไว้
5 ขั้นตอน ดังนี้

1. สำรวจและวิเคราะห์ปัญหา
2. กำหนดวิธีแก้ปัญหา
3. พัฒนานวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหา
4. นำนวัตกรรมหรือวิธีการไปใช้
5. สรุปผลและเผยแพร่

ประกอบ มณีโรจน์ (2544 : 14) ได้เสนอกรอบแนวคิดกระบวนการวิจัย ดังนี้

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และคณะ (2544 : 11) ได้สรุปขั้นตอนกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

แผนภูมิที่ 4 แสดงขั้นตอนกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

ประวัติ เอรารรณ (2546 : 48) กล่าวถึงกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสำรวจสภาพการปฏิบัติงาน (Reconnaissance) เป็นการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานของครูว่ามีปัญหาอะไรบ้าง แล้ววิเคราะห์ว่าปัญหาเหล่านั้นมีสาเหตุจากอะไร สามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขในส่วนใดบ้าง ซึ่งสามารถสำรวจได้จากกิจกรรมการเรียนการสอน พฤติกรรมนักเรียน สภาพแวดล้อมในโรงเรียนและบริบทต่าง ๆ ของโรงเรียน การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าวจะทำให้ครูเข้าใจปัญหาอย่างชัดเจน สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยได้

2. การวางแผน (planning) เป็นขั้นตอนสำหรับกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดวิธีการและวางแผนเพื่อลงมือปฏิบัติในการค้นหาคำตอบหรือพัฒนานวัตกรรม และการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสภาพการปฏิบัติงานที่เป็นปัญหา

3. การลงมือปฏิบัติ (Action) เป็นขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้

4. การสังเกตผล (Observation) เป็นการบันทึกข้อมูล รวบรวมหลักฐานร่องรอย โดยใช้วิธีวัดแบบต่าง ๆ

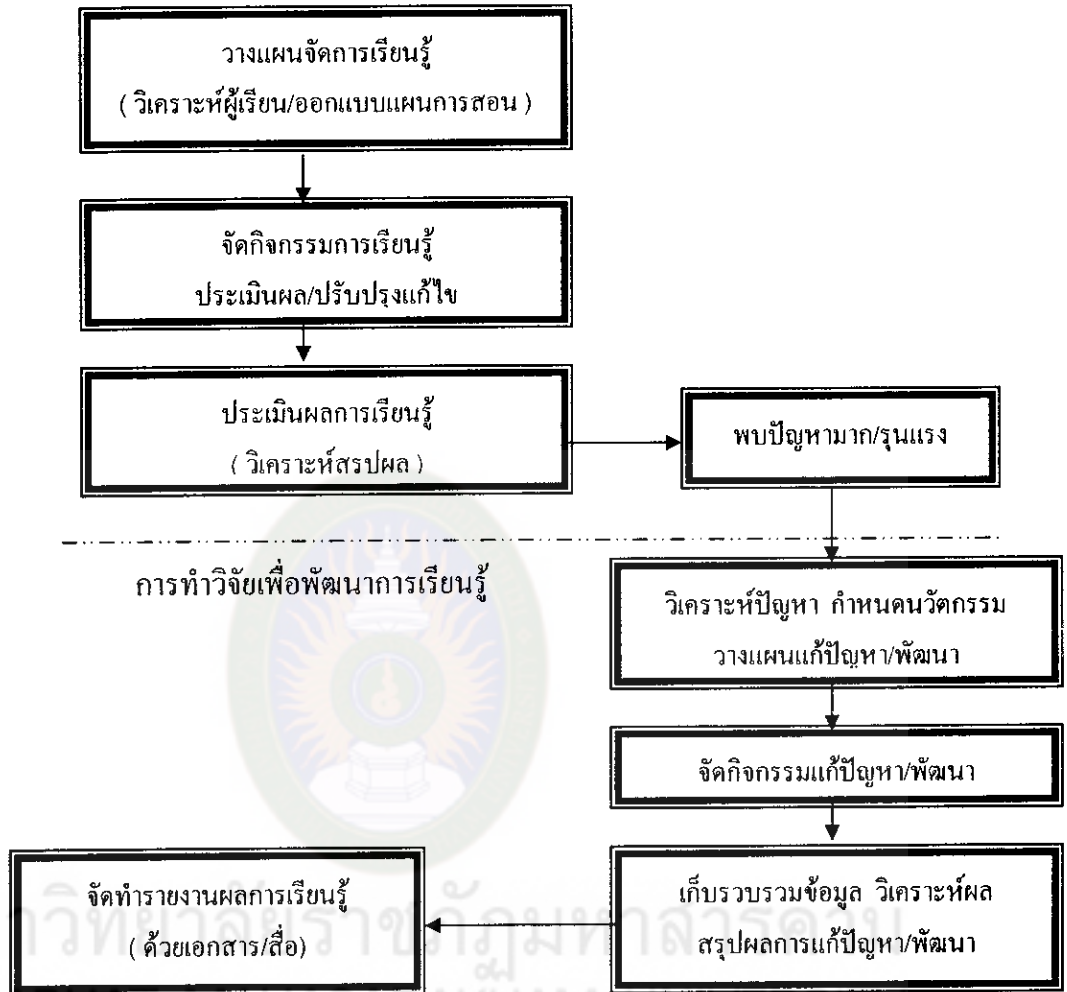
5. การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) นักวิจัยต้องมีการสะท้อนผลการปฏิบัติว่ามีสิ่งใดที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงหรือ พัฒนาไปบ้างเพื่อสรุปผลและวางแผนแก้ปัญหาใหม่ต่อไป

สรุปได้ว่า กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เป็นการวิจัยที่ไม่เน้นรูปแบบของการวิจัยที่เป็นทางการมากนัก แต่เป็นกระบวนการแก้ปัญหาและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนที่เชื่อถือได้ และครูผู้สอนที่สามารถกระทำได้ โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนการสอนปกติ

แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย

จากสาระของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 24 ส่งเสริมให้ครูสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และมาตรา 30 ส่งเสริมให้ครูสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับการศึกษาโดยนัยของข้อความตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติทั้ง 2 มาตรานั้น ดูเหมือนว่านอกเหนือจากงานการสอนแล้วครูยังต้องนำการวิจัยเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้และการทำวิจัยด้วย ซึ่งการดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยนั้น จะเริ่มจากขั้นตอนดังแผนภูมิต่อไปนี้ (กรมวิชาการ 2544 : 5 – 8)

แผนภูมิแสดงการใช้กระบวนการวิจัยในการจัดการเรียนรู้

แผนภูมิที่ 5 แสดงการใช้กระบวนการวิจัยในการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1 : วางแผนจัดการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่ครูศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบ และปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การวิเคราะห์เชื่อมโยงมาตรฐาน หลักสูตร มาตรฐานและขอบข่ายสาระการเรียนรู้กลุ่มวิชา มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เพื่อกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้รายปี/รายภาคตามสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ตลอดจนการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม โดยคำนึงถึงองค์ประกอบต่อไปนี้ คือ ธรรมชาติของนักเรียน ประสบการณ์ และพื้นฐานความรู้เดิม วิธีการเรียนรู้ (Learning Style) ของนักเรียนเพื่อเป็นข้อมูลที่น่าไปใช้ในการกำหนดเป้าหมายของการวางแผนและ

การออกแบบกิจกรรม เพื่อนำไปจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและ
วิธีการเรียนรู้ของนักเรียน และสภาพที่เป็นจริง

ขั้นตอนที่ 2 : จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่ครูทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ใน
แผนการเรียนรู้มาสู่การปฏิบัติจริง โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
และมีคุณลักษณะตามเป้าหมายที่ต้องการรวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ
กระบวนการเรียนรู้ โดยครูและนักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน ขณะเดียวกันครู
ประเมินผลการเรียนรู้และรวบรวมข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนที่เกิดขึ้น
ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบวัดต่าง ๆ เช่น การจดบันทึกหลังการสอน
 เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 : ประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการตรวจสอบว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้
ทักษะ และพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม หรือคุณลักษณะอื่นๆ ตามที่คาดหวัง
หรือไม่มากนักน้อยเพียงใด ผลที่ได้จากการประเมินนี้ส่วนหนึ่งจะได้มาจากการประเมินไป
พร้อม ๆ กัน กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
และตรวจผลงาน การจัดทำแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ของนักเรียน ซึ่งเป็นการประเมิน
ตามสภาพจริง และอีกส่วนเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

การที่ครูปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าครูได้นำ
กระบวนการวิจัยเข้าสู่การจัดการเรียนรู้แล้ว ขณะเดียวกันข้อมูลที่ครูได้จากขั้นตอนที่ 2 และ
ขั้นตอนที่ 3 หากพบว่า นักเรียน ไม่เกิดการเรียนรู้และ/ หรือมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ย่อมไม่
มีครูคนใดที่จะปล่อยให้เหตุการณ์นั้นผ่านไปโดยไม่ช่วยเหลือ หรือปรับปรุงแก้ไข ซึ่ง
การช่วยเหลือดังกล่าวอาจทำได้ทันทีที่พบหรืออาจต้องใช้การวิจัยช่วยในการแก้ปัญหา หรือ
แสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาด้วย

ดังนั้นหากครูจะใช้การวิจัยเพื่อช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว ก็สามารถทำได้อีกโดยมีขั้นตอน
การปฏิบัติ ดังนี้

1. หัวข้อและแนวทางการทำรายงานการจัดการเรียนรู้
  - เหตุผลและความสำคัญในการจัดการเรียนรู้
  - วัตถุประสงค์
  - การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
  - ผลการพัฒนาการเรียนรู้

2. รูปแบบการรายงาน ครูสามารถรายงานได้หลายวิธีตามสถานการณ์และความเหมาะสม โดยแบ่งวิธีการรายงานได้อย่างกว้าง ๆ เป็น 2 ลักษณะ คือ การรายงานในรูปแบบของเอกสาร และการรายงานในรูปแบบอื่น เช่น การรายงานด้วยภาพหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือ การรายงานผลในที่ประชุม เป็นต้น อย่างไรก็ตามวิธีการรายงานที่นิยมโดยทั่วไปมักอยู่ในรูปของเอกสาร ซึ่งครูมักพบปัญหาอยู่เสมอในเรื่องของรูปแบบของรายงานและเนื้อหาสาระในรายงาน จึงขอเสนอแนวทางการจัดทำรายงานในรูปแบบของเอกสาร

สรุปได้ว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เป็นแนวทางที่ใช้แก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนในทุกระดับการศึกษา ซึ่งการวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการแก้ปัญหาที่มีขั้นตอน ตรวจสอบได้และมีความน่าเชื่อถือ ดังนั้นครูผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้ได้ในทุกรายวิชาและทุกระดับชั้น

การนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้

กรมวิชาการ (2542 : 10-14 ก) กล่าวว่า การนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้เป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่ง เพราะครูสามารถใช้ข้อมูลหรือนวัตกรรมใหม่ที่เกิดขึ้นพบในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่ต้องการ ซึ่งจะนำไปใช้ดังกล่าว จะทำให้การวิจัยในชั้นเรียนมีความสมบูรณ์และมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

1. ความสำคัญของการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้

1.1 ทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรยิ่งขึ้น เพราะครูสามารถใช้นวัตกรรม วิธีการ เทคนิคการสอนหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ที่มีคุณภาพผ่านกระบวนการตรวจสอบที่เชื่อถือได้ในการแก้ปัญหาคือการเรียนการสอน

1.2 ทำให้ครูพัฒนางานของตนเองให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น เพราะครูสามารถนำข้อมูลที่เป็นข้อค้นพบจากการวิจัยมาใช้ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน

1.3 ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมจนบรรลุศักยภาพสูงสุดเนื่องจากครูสามารถส่งเสริมและพัฒนาได้ตรงตามสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนแต่ละคน

1.4 ทำให้ผู้บริหารหรือหน่วยงานเกี่ยวข้องมีข้อมูลที่ใช้ปรับปรุงพัฒนางานบริหารและการจัดการศึกษาทำให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.5 ครูใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเสนอขอตำแหน่งให้สูงขึ้นได้

1.6 ทำให้มีข้อมูลในการปรับปรุงหรือดัดแปลงงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไป

ตามเป้าหมายอย่างมีระบบ

1.7 ทำให้มีแนวทางในการดำเนินงานหรือกำหนดนโยบายของหน่วยงานหรือองค์กร

2. จุดมุ่งหมายในการนำเอาผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้

2.1 เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน

2.2 เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 เพื่อใช้ข้อมูลในการดำเนินงานเฉพาะด้าน

2.4 เพื่อใช้ประเมินผล และพัฒนาการปฏิบัติงานของครูหรือหน่วยงาน

3. แนวทางการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้

3.1 นำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่

3.1.1 ผู้บริหารนำไปใช้ในการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่

1) ใช้ในการวางแผน กำหนดนโยบายการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตร

2) ใช้ปรับปรุง คัดแปลงงานให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างเป็นระบบ เช่น การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เช่น การดำเนินโครงการต่าง ๆ ด้านวิชาการ

3.1.2 ครูผู้สอน นำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งได้แก่

1) ใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยตรง เช่น การใช้เทคนิคการสอน ซ้อมเสริมแบบต่างๆที่ครูคิดขึ้นมาสอน ซ้อมเสริมผู้เรียนที่เรียนช้าไม่ทันเพื่อน

2) ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน เช่น การใช้นิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียน

3) ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร เช่น ครูสอนแบบหน่วยการเรียน โดยการบูรณาการสาระการเรียนรู้กลุ่มวิชาต่างๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด

3.2 นำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอน เมื่อครูได้ข้อค้นพบความรู้ใหม่ๆ จากการวิจัยแล้ว ควรมีการเผยแพร่ให้แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

3.2.1 เผยแพร่เพื่อให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการอ้างอิง คั่นคว้า

3.2.2 เผยแพร่แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดแนวทางใน

การศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ที่ลึกซึ้งและมีประโยชน์ต่อไป

3.3 นำไปใช้ในการพัฒนาวิชาชีพการวิจัยในชั้นเรียน นอกจากจะเป็นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนแล้ว ยังเป็นการพัฒนาวิชาชีพของครูอีกด้วย กล่าวคือ เมื่อครูทำวิจัยในชั้นเรียน ทำให้เป็นการเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการของตนเอง ทำให้ครูมีนวัตกรรม สื่อ และวิธีการสอนที่มีคุณภาพ ซึ่งทำให้เกิดมาตรฐานในการเรียนการสอนตามระบบประกันคุณภาพอันสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูคุรุสภา พ.ศ. 2537 อีกประการหนึ่ง ครูยังสามารถนำผลงานที่เกิดจากการวิจัยในชั้นเรียน ไปใช้เป็นผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์การขอเลื่อนระดับหรือปรับตำแหน่งให้สูงขึ้นของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูได้อีกด้วย โดยผลงานนั้นควรมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

3.3.1 ผลงานสอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่

3.3.2 ผลงานมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการ

ครูกำหนด

3.3.3 ผลงานมีประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3.4 ผลงานมีรูปแบบการเขียนรายงานที่ถูกต้องเป็นที่ยอมรับ

3.4 การส่งเสริมการนำผลวิจัยไปใช้

3.4.1 ครู

1) จัดทำสรุปผลการวิจัยด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย เผยแพร่แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) ครูควรนำวิธีการ นวัตกรรมที่ค้นพบจากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

3) ครูควรแลกเปลี่ยนงานวิจัยของตนกับผู้อื่น เช่น การนำเสนอผลการวิจัยในที่ประชุม การเข้าร่วมสัมมนา และเผยแพร่เอกสาร

3.4.2 ผู้บริหาร

1) กระตุ้นให้ครูพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้การวิจัยเป็นพื้นฐาน

2) ส่งเสริมให้ครูค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อ

การเรียนการสอน เช่น การศึกษาเอกสารทางวิชาการ การสนทนากับผู้รู้ ฯลฯ

3) จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการทางวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง

4) เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู

5) นำผลไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน

ชาติเรี เกิดธรรม (2544 : 21) ได้เสนอแนวทางการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ผู้บริหาร นำไปใช้ในการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน
เช่น

1.1 นำไปใช้ในการกำหนดนโยบายการเรียนการสอน และ
การดำเนินงาน โครงการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับผลการวิจัย

1.2 ใช้ในการวางแผนดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียน
การสอน เช่น การจัดทำตำราเอกสารทางวิชาการเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนตามผลการวิจัย

2. ครูผู้วิจัย นำไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนโดยตรง
หรือนำผลการวิจัยไปใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการให้สูงขึ้น

3. หน่วยงานหรือบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง นำผลการวิจัยใน
ชั้นเรียน ไปใช้ได้ดังนี้

3.1 นำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาในการพัฒนาการเรียน
การสอน หรือการพัฒนาหลักสูตร

3.2 นำไปใช้แก้ปัญหาหรือนำไปใช้ประโยชน์เชิงวิชาการที่เป็นความรู้
ใหม่

3.3 นำไปอ้างอิงหรือนำไปสอนนักเรียนเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ
สรุปได้ว่า แนวทางในการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้นั้น ผู้บริหารสามารถ

นำไปใช้ในการวางแผน กำหนดนโยบายในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้
ในการ ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน อีกทั้งยังใช้เป็นผลงานวิชาการเพื่อขอกำหนด
ตำแหน่งทางวิชาการให้สูงขึ้นได้ และหน่วยงานหรือบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องยัง
สามารถนำข้อมูลไปใช้อ้างอิงหรือเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียน
การสอนได้

จริยธรรมและจรรยาบรรณของนักวิจัย

องอาจ นัยพัฒน์ (2548 :24) ได้กล่าวว่าในกระบวนการแสวงหาความรู้ความจริงด้วย
วิธีการวิจัย นักวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์มักมีโอกาสเสี่ยงต่อปัญหาทางด้าน
จริยธรรม(Ethical problem) นานัปการ เช่น

1. การละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัว(Privacy) ของบุคคลแต่ละคนหรือกลุ่มชน
แต่ละกลุ่ม

2. การหลอกลวง(Deception) หน่วยตัวอย่างที่ให้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการทำวิจัย

3. การบิดเบือนข้อค้นพบของการศึกษาวิจัย รวมทั้งการแอบอ้างผลงานวิจัยของบุคคลอื่นมาเป็นของตนเอง (Plagiarism)

สิน พันธุ์พินิจ (2547 : 26-30) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมและจรรยาบรรณของนักวิจัยไว้ ดังนี้

จริยธรรมของการวิจัย (Research ethics) หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติที่ดีงามในการวิจัย นักวิจัยต้องทราบว่าจะไรดี อะไรไม่ดี อะไรเหมาะสม และอะไรไม่เหมาะสม เพื่อไม่ให้ขัดกับหลักศีลธรรมและบรรทัดฐานของสังคม

จริยธรรมในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลและการเปิดเผยข้อมูลควรจะมี ความเข้มงวดมากขึ้น นักวิจัยควรตระหนักถึงความเปราะบางของจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและเตรียมการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์และกลยุทธ์ในเรื่องนี้ เพื่อสร้างบรรทัดฐานและวัฒนธรรมของการวิจัยให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

นักวิจัย หมายถึง ผู้ดำเนินการค้นคว้าความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อตอบประเด็นที่สงสัย โดยมีระเบียบอันเป็นที่ยอมรับในแต่ละศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมทั้งแนวคิด มโนทัศน์ และวิธีการที่ใช้ในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

จรรยาบรรณ หมายถึง หลักความประพฤติอันเหมาะสม แสดงถึงคุณธรรมจริยธรรมในการประกอบอาชีพที่กลุ่มบุคคลแต่ละสาขาวิชาชีพประมวลขึ้นไว้เป็นหลัก เพื่อให้สมาชิกในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ ยึดถือปฏิบัติเพื่อรักษาชื่อเสียงและส่งเสริมเกียรติคุณของสาขาวิชาชีพของตนเอง

จรรยาบรรณนักวิจัย หมายถึง หลักเกณฑ์ควรประพฤติปฏิบัติของนักวิจัยทั่วไป เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยตั้งอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรมและหลักวิชาการที่เหมาะสมตลอดจนประกันมาตรฐานของการศึกษาค้นคว้าให้เป็นไปอย่างสมศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของนักวิจัย

สภาวิจัยแห่งชาติได้กำหนดคุณลักษณะของนักวิจัยที่เป็นจรรยาบรรณของนักวิจัยที่ดีไว้ดังนี้

1. นักวิจัยต้องซื่อสัตย์และมีคุณธรรมในทางวิชาการและการจัดการ
2. นักวิจัยต้องตระหนักถึงพันธกรณีในการทำวิจัย ตามข้อตกลงที่ทำไว้กับหน่วยงานที่สนับสนุนการวิจัยและต่อหน่วยงานที่ตนสังกัด
3. นักวิจัยต้องมีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาการที่ทำวิจัย

4. นักวิจัยต้องมีความรับผิดชอบต่องานที่ศึกษาวิจัย ไม่ว่าจะเป็สิ่งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิต

5. นักวิจัยต้องเคารพศักดิ์ศรีและสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างในการวิจัย

6. นักวิจัยต้องมีอิสระทางความคิด โดยปราศจากอคติในทุกขั้นตอนการทำงานวิจัย

7. นักวิจัยพึงนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบ

8. นักวิจัยพึงเคารพความคิดเห็นทางวิชาการของผู้อื่น

9. นักวิจัยพึงมีความรับผิดชอบต่อสังคมทุกระดับ

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538 : 22-24) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติที่จำเป็นของนักวิจัยไว้ว่า ผู้ที่จะทำวิจัยได้นั้น ต้องเป็นผู้ที่มีความถนัด ความพร้อม และรักในงานประเภทนี้จริงๆ มิฉะนั้นจะไม่สามารถทำการวิจัยได้สำเร็จตลอดรอดฝั่ง และได้สรุปคุณลักษณะของนักวิจัย ตามที่คณะกรรมการ National Committee on Secondary Education ของสหรัฐอเมริกาได้กำหนดไว้ ดังนี้

1. ด้านอารมณ์และแรงจูงใจ (Emotional factor- drive) ผู้ที่จะทำการวิจัยประสบความสำเร็จจะต้อง

1.1 มีความอยากรู้อยากเห็นอันเกิดจากแรงจูงใจภายในของตนเอง

1.2 มีความสุขที่จะแสดงออก เสนอความคิดสร้างสรรค์ด้วยตนเอง

1.3 มีความรู้สึกว้างขวางนั้นมีคุณค่าจริงต่อตนเองและคนอื่น

2. ด้านความรู้และประสิทธิภาพ (Knowledge – efficiency) ไม่มีใครพร้อมที่จะเป็นนักวิจัยที่มีประสิทธิภาพได้ถ้าขาดสิ่งต่อไปนี้

2.1 ความสามารถในการเลือก ค้นหา และเลือกใช้ความรู้จากงานวิจัยได้อย่างรวดเร็ว

2.2 มีความรู้และความสามารถที่จะใช้กระบวนการทดลองที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและมีความสามารถในการใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์และตรรกวิทยาในการทดลอง

2.3 มีทักษะในการใช้เครื่องมือการทดลองที่เหมาะสม

2.4 มีทักษะในวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล รู้ว่าข้อมูลใดใช้สถิติแบบใด และยังสามารถเขียนและแปลกราฟได้ดีด้วย

2.5 มีความสามารถที่จะสรุปผลข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 มีทักษะในการทดสอบ วิพากษ์วิจารณ์และพยากรณ์ข้อมูล และ
จัดระบบข้อมูล ตลอดจนวิธีรายงานผล

3. ด้านการตัดสินใจและบังคับตน (Volition – control) ผู้ที่จะเป็นนักวิจัยได้
คุณสมบัติด้านนี้มีความสำคัญมาก แยกได้หลายด้าน ดังนี้

3.1 สิ่งที่พอมองเห็นได้ชัด เช่น

3.1.1 มีความกล้าคิด

3.1.2 มีความอดทนไม่เบื่อง่าย

3.1.3 เปิดเผย ใจกล้า

3.1.4 ถ่อมตัว ไม่ยกตนข่มท่าน

3.1.5 ซื่อสัตย์ต่อหลักวิชา

3.2 ในแง่พลังต่างๆไป เช่น

3.2.1 มีแนวทางของตนเอง เช่น คิดอย่างอิสระ

3.2.2 รู้จักประมาณตน เช่น รู้จักกำลังและขอบเขตความสามารถ

ของตน

3.2.3 รู้จักควบคุมตนเองได้

3.3 ในแง่ความนึกคิด เช่น

3.3.1 เกี่ยวกับธรรมชาติ เชื่อว่าธรรมชาติมีเอกลักษณ์
การเปลี่ยนแปลง เหตุและผล

3.3.2 เกี่ยวกับตน เชื่อว่าตนมีศักยภาพ เข้าใจสังคม และเข้าใจ

การควบคุมตน

3.3.3 เกี่ยวกับโอกาส เชื่อว่ามีโอกาสที่จะค้นหาความจริง เพื่อ
ประโยชน์แก่ตนและสังคม

คุณสมบัติของนักวิจัยที่กล่าวมา ถือว่าเป็นนักวิจัยในอุดมคติ ซึ่งถ้าใครมีคุณสมบัติ
ดังนี้ถือว่าเป็นนักวิจัยชั้นเยี่ยม ในทางปฏิบัติ นักวิจัยอาจจะขาดคุณสมบัติบางประการก็ได้
แต่อย่างน้อยก็ให้มีความรู้ความสามารถในการวิจัยได้ มีเจตคติที่คำนึงต่อการวิจัย และมี
ความคล่องตัวในการทำวิจัย ก็พอเป็นนักวิจัยได้ งานวิจัยเป็นงานที่ฝึกกันได้ ทุกคนก็มีโอกาส
เป็นนักวิจัยได้

สรุปได้ว่า นักวิจัยต้องตระหนักถึงจริยธรรมและปฏิบัติตามจรรยาบรรณของนักวิจัยอย่างเคร่งครัด โดยต้องมีความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม เคารพความคิดเห็นทางวิชาการของบุคคลอื่น มีอิสระทางความคิดปราศจากอคติในการทำวิจัย มีความละเอียดรอบคอบในการทำวิจัย เพื่อรักษาชื่อเสียงและส่งเสริมเกียรติคุณของตนเองและหน่วยงานที่สังกัด

ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัย

การวิจัยในชั้นเรียนในปัจจุบัน ไม่ถือว่าเป็นเรื่องใหม่ของบุคลากรในสถานศึกษา เพราะหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีการอบรมสัมมนาให้ความรู้ในเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนแก่บุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง แต่ก็มีบุคลากรที่สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้น้อย เพราะมีปัญหาและอุปสรรคในการทำ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 57-64) ได้จัดสัมมนาศึกษานิเทศก์ทั่วประเทศ ใน โครงการการวิจัยและทดลองหารูปแบบหรือแนวทางเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และได้สรุปปัญหาในการดำเนินโครงการวิจัยในหน่วยงานจังหวัดไว้ ดังนี้

1. ปัญหาในการเลือกเรื่องที่จะทำการวิจัย ซึ่งมีปัญหาดังนี้

1.1 วิจัยในระดับจังหวัด ไม่สามารถทำวิจัยในรูปแบบที่ต้องการได้อย่าง

อิสระ

1.2 การเลือกปัญหาในการนำมาทำวิจัยยังวิเคราะห์ไม่ชัดเจน

1.3 เรื่องที่จะนำมาทำวิจัยยังไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์

1.4 เรื่องที่ทำวิจัยมักซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น เนื่องจากขาดการเผยแพร่

งานวิจัย

1.5 ผู้วิจัยมักทำการวิจัยในเรื่องที่ตนถนัดและสนใจมากกว่าที่จะทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาของชั้นเรียน

1.6 ผู้ร่วมงานมักไม่ให้ความร่วมมือในการเลือกเรื่องที่จะทำวิจัย ทำให้ไม่ได้หัวข้อเรื่องที่เป็นปัญหาจริงๆ

2. ปัญหาในการเขียนโครงการ

2.1 ในระดับจังหวัดขาดแคลนข้อมูลและเอกสารที่ใช้อ้างอิงในการเขียน

โครงการ

2.2 ขาดความรู้ในการเขียนโครงการ

2.3 หน่วยงานในระดับสูงขึ้นไปไม่มีตัวอย่างเพื่อเป็นแนวทางในการเขียน
โครงการ

3. ปัญหาในการวางรูปแบบการวิจัย

3.1 ขาดที่ปรึกษาเนื่องจากในหน่วยงานไม่มีผู้มีความรู้ทางการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยขาดความรู้ในการวางรูปแบบการวิจัย

4. ปัญหาในการเลือกสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขาดความรู้และไม่มั่นใจในการเลือกใช้สถิติให้ถูกต้องเหมาะสม

4.2 ขาดที่ปรึกษาทางสถิติ

5. ปัญหาในการดำเนินงานวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ในระดับจังหวัดขาดเครื่องมือคิดคำนวณที่มีประสิทธิภาพ

5.2 ขาดกำลังคนและเวลาก่อนข้างจำกัด

5.3 ขาดความรู้ในการคิดคำนวณและการใช้เครื่องมือคิดคำนวณ

6. ปัญหาในการเขียนรายงานการวิจัย

6.1 แหล่งค้นคว้าด้านวิชาการในห้องถิ่นมีน้อย ทำให้ขาดเอกสารใน
การอ้างอิง ในการเขียนรายงาน

6.2 บุคลากรผู้ช่วยและเวลาในการเขียนรายงานการวิจัยมีจำกัด

6.3 หน่วยงานในระดับสูงขึ้นไปไม่กำหนดมาตรฐานการเขียนรายงาน
การวิจัยมาให้

6.4 ขาดความถนัดและประสบการณ์ในการเขียนรายงานการวิจัย

7. ปัญหาการนำผลการวิจัยไปใช้

7.1 ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุน เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจ และ
ความสนใจไม่เห็นความสำคัญและไม่สนใจการวิจัย

7.2 ผู้เกี่ยวข้องในระดับต่างๆในหน่วยงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจและ
ความสนใจในการนำผลการวิจัยไปใช้

7.3 ขาดงบประมาณสนับสนุนในการเผยแพร่และการนำผลการวิจัยไปใช้

7.4 ไม่มีโครงการรองรับในการนำผลการวิจัยไปใช้

7.5 ผู้ใช้ผลการวิจัยไม่เข้าใจทำให้นำผลการวิจัยไปใช้ผิด ๆ

7.6 ผู้ใช้ผลการวิจัยไม่มั่นใจในการนำผลการวิจัยไปใช้

8. ปัญหาด้านความรู้และความสามารถของบุคลากรที่ดำเนินการวิจัย

8.1 บุคลากรระดับโรงเรียนมีความรู้ด้านการวิจัยน้อย เนื่องจากไม่ได้รับการอบรมหรือฝึกทักษะทางการวิจัย

8.2 บุคลากรในระดับโรงเรียนและระดับจังหวัดต้องรับผิดชอบงานหลายด้าน ทำให้มีเวลาน้อยและไม่ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

8.3 จำนวนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านการวิจัยในระดับโรงเรียนมีน้อย

8.4 บุคลากรที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนร่วมในการทำวิจัยบางขั้นตอนไม่เข้าใจจุดประสงค์ของการวิจัย จึงทำให้การดำเนินการวิจัยไม่เป็นไปตามธรรมชาติ

8.5 ขาดผู้รู้ที่สามารถให้คำปรึกษาในการทำวิจัยแก่ผู้วิจัย

9. ปัญหาด้านงบประมาณที่ใช้ในการวิจัย

9.1 การจัดสรรงบประมาณล่าช้าไม่ทันการณ์

9.2 มีปัญหาการใช้เงินงบประมาณ เนื่องจากช่วงปีงบประมาณกับช่วงปีการศึกษาคาบเกี่ยวกัน ทำให้ไม่สามารถใช้เงินได้ในช่วงเวลาที่ดำเนินการวิจัยบางขั้นตอน

9.3 งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ

9.4 การเบิกจ่ายงบประมาณกระทำไม่ได้ลำบาก

10. ปัญหาด้านอื่นๆ เช่น

10.1 ขาดบุคลากรช่วยทำงานวิจัย โดยเฉพาะด้านธุรการทำให้ไม่สะดวก และได้ผลงานล่าช้า

10.2 มีโครงการอื่นแทรกซ้อนทำให้การดำเนินการวิจัยล่าช้า

10.3 ขาดแหล่งค้นคว้าด้านวิชาการ ตำราและเอกสารอ้างอิง

10.4 ขาดวัสดุ อุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการวิจัย เช่น อุปกรณ์การพิมพ์ ฯลฯ

10.5 บุคลากรอื่นๆ ไม่สนใจงานวิจัย

10.6 ผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยตอบไม่ตรงตามความเป็นจริง

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2530 : 102-125) ได้สรุปรายงานการประชุมปฏิบัติการ เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ 5 เรื่องการนำผลวิจัยไปใช้ในการจัดการศึกษาดังนี้

1. ไม่มีการศึกษาเฉพาะเรื่องที่ตรงกับปัญหาที่โรงเรียนต้องการอย่างเพียงพอ
2. งานวิจัยที่มีอยู่ไม่ได้เสนอแนวทางหรือวิธีการนำไปปฏิบัติอย่างแท้จริง

3. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนไม่ได้แพร่หลายเข้าไปสู่โรงเรียน

4. ผลงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนยังไม่มีมาตรการที่จะมั่นใจได้ว่าจะเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพพอที่จะนำไปพัฒนาโรงเรียนได้

5. นักวิจัยภายนอกมักมองไม่เห็นสภาพปัญหาของโรงเรียนที่แท้จริง จึงไม่สามารถสร้างงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน

6. นักวิจัยระดับโรงเรียนยังไม่เข้าใจเรื่องงานวิจัย จึงไม่สามารถเก็บข้อมูลพื้นฐานให้เป็นระบบได้

7. นักวิจัยไม่ได้ชี้แจงส่วนสำคัญของงานวิจัยที่จะนำไปแก้ปัญหภายในชั้นเรียน

8. ผู้บริหารไม่เข้าใจวิธีแก้ปัญหา โดยใช้ผลงานวิจัย

9. ผู้บริหารส่วนหนึ่งไม่เห็นความสำคัญของงานวิจัย จึงไม่ส่งเสริมให้มีการแก้ปัญหาโดยวิธีการวิจัย

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ ยังได้เสนอปัญหาในการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนไว้ ดังนี้

1. งานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ส่วนใหญ่นั้นเป็นวิธีและรูปแบบการสอนแบบทั่ว ๆ ไป และเป็นงานวิจัยที่เน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าเน้นกระบวนการคิดและการปฏิบัติ ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ยังไม่มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเท่าที่ควร

2. ผู้ใช้ผลงานวิจัยและผู้วิจัยไม่ใช่คนเดียวกัน จึงไม่เห็นความสำคัญของงานวิจัย

3. ผู้สอนไม่เข้าใจระเบียบวิธีวิจัย ไม่มีความรู้และเวลาในการทำวิจัย

4. ผลงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนมีน้อย และงานวิจัยที่มีส่วนใหญ่ทำในหัวข้อกว้าง ๆ ไม่ได้เจาะลึกไปถึงห้องเรียน ผู้สอนและนักเรียนอย่างแท้จริง

5. การจัดการเรียนการสอน การกำหนดเนื้อหาหลักสูตรต่าง ๆ ขาดการใช้ข้อมูลจากการวิจัย ส่วนมากใช้การลอกเลียนจากต่างประเทศ

บัญชา อิงสกุล (2539 : 61-73) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในโรงเรียน ที่เป็นการกระตุ้นและ

สนับสนุนให้ครูทำวิจัยในโรงเรียนจนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งผู้บริหารหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจในการจัดกระบวนการบริหารให้เอื้อต่อการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่

- 1.1 จัดให้มีนโยบายหรือข้อกำหนดเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยที่ชัดเจน
  - 1.2 ประชุมชี้แจงคณะกรรมการเพื่อให้ทราบนโยบาย วัตถุประสงค์และบทบาทที่ครูต้องการทำวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
  - 1.3 สนับสนุนให้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการทำวิจัย
  - 1.4 หาอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อส่งเสริมการทำวิจัย เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องคิดคำนวณ กระดาษอัดสำเนา เป็นต้น
  - 1.5 จัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำวิจัย เช่น จัดให้มีห้องหรือมุมใดมุมหนึ่งสำหรับศึกษาค้นคว้างานวิจัย
  - 1.6 ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในการจัดหาเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อครูผู้ทำวิจัย
  - 1.7 จัดให้มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศการวิจัยด้านการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อทำวิจัย
  - 1.8 ติดตามดูแลการทำวิจัยของครูให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการวิจัย
  - 1.9 ติดตามเพื่อให้รับรู้ปัญหาข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อยของครู จนได้จุดที่ควรปรับปรุงครูให้ทำวิจัย
2. การให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน ที่เป็นการให้เกิดริคิดและยกย่องครูที่มีความสามารถในด้านการวิจัย ซึ่งผู้บริหารหรือหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสำคัญที่จะทำให้ครูเกิดกำลังใจ และความภาคภูมิใจในผลงานวิจัยของตนเอง รวมทั้งเผยแพร่ผลการวิจัยให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ได้แก่

- 2.1 ให้การยกย่องชมเชยแก่ครูผู้ทำวิจัยต่อที่ประชุมโรงเรียนและที่อื่น ๆ
- 2.2 ให้เกียรติบัตรหรือรางวัลแก่ครูผู้ทำวิจัย
- 2.3 สนับสนุนให้ครูผู้ทำวิจัยเป็นตัวแทนเข้าร่วมประชุมสัมมนาด้านการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
- 2.4 จัดให้ครูมีโอกาสดูแลเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความรู้และประสบการณ์

การวิจัย

- 2.5 ให้ครูมีส่วนร่วมในการเสนอนโยบายในการบริหารงานวิจัย
- 2.6 จัดและส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมรับผิดชอบในโครงการวิจัยของโรงเรียน
- 2.7 ส่งเสริมให้ครูที่มีความรู้ความสามารถทางการวิจัยเป็นวิทยากรถ่ายทอด

ความรู้ให้แก่ครู

2.8 สนับสนุนให้ครูที่มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัย เป็นครูที่เลี้ยงในการทำวิจัยของครู

2.9 ส่งเสริมให้ครูในสายวิชาเดียวกัน ได้มีโอกาสปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องการทำวิจัยซึ่งกันและกัน

2.10 สนับสนุนให้นำผลวิจัย ไปเผยแพร่ให้เป็นที่ประจักษ์แก่คนทั่วไป

3. การให้ความสำคัญกับงานวิจัยในโรงเรียน ที่เป็นการให้ความสำคัญและมองเห็นคุณประโยชน์ของงานวิจัยที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจในการกระตุ้นให้ครูแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน ได้แก่

3.1 ชี้นำ กระตุ้นให้ครูเกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้การวิจัยเป็นพื้นฐาน

3.2 ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยและค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน

3.3 สนับสนุนให้ครูมีโอกาสศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

3.4 เปิดโอกาสให้ครูไปค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ นอกโรงเรียนในเวลาว่างจากการสอน

3.5 ส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยการแนะนำให้ครูอ่านหนังสือ ตำรา เอกสารและวารสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

3.6 ติดต่อประสานงานเพื่อหาแหล่งความรู้หรือที่ปรึกษางานวิจัยให้ครูทราบ

3.7 จัดให้การอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและแนวปฏิบัติงานวิจัย

3.8 จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการวิจัย เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของครู

3.9 จัดให้มีการเชิญวิทยากรมาบรรยายเสริมความรู้เรื่องการทำวิจัย

3.10 นำผลงานวิจัยในโรงเรียนไปใช้ เพื่อวางแผนการกำหนดนโยบายของโรงเรียน

4. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน ที่เป็นพันธะผูกพันที่จะต้องปฏิบัติต่อครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจและเอาใจใส่ดูแลเพื่อให้ครูทำวิจัยในโรงเรียนได้รับความช่วยเหลือ ทั้งในด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยจนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ได้แก่

- 4.1 จัดระบบดูแลเอาใจใส่ครูให้ทำการวิจัยที่สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบของตน
- 4.2 พยายามให้คำแนะนำด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู
- 4.3 ให้ความช่วยเหลือครูในการแก้ปัญหาที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการวิจัย
- 4.4 มีส่วนร่วมในการให้การนิเทศเกี่ยวกับการวิจัยแก่ครู
- 4.5 มีส่วนร่วมในการแสวงหาทางเลือกใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาที่นำไปสู่งานวิจัยในชั้นเรียน
- 4.6 ส่งเสริมให้มีครูผู้นำด้านการวิจัยเพื่อจูงใจครูให้ทำวิจัย
- 4.7 จัดระบบงานในโรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู เช่น ความเป็นอิสระ ก่อความคิด ค้นคว้า และวิจัยทดลองความคิดใหม่ ๆ
- 4.8 มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและพิจารณาหัวข้อวิจัย เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
- 4.9 มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหา จนได้แนวทางที่จะนำไปสู่การวิจัย
- 4.10 มีส่วนร่วมในการคิดทางเลือกนวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อการวิจัย เช่น สื่อหรืออุปกรณ์การสอน เป็นต้น

5. การส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน ที่เป็นการให้บำเหน็จความชอบ หรือการนำไปใช้เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นตามภาระหน้าที่ของครูที่เกิดจากผลของการที่ครูได้ทำวิจัยในโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารหรือหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญในการบริหารบุคลากรในโรงเรียน โดยใช้

ผลงานการวิจัยของครูเป็นเกณฑ์ส่วนหนึ่ง เพื่อการพิจารณาความดีความชอบ หรือการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานของครูให้สูงขึ้น ได้แก่

5.1 กระตุ้นให้ช่วยให้นักคิดปรับปรุงการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย อันเป็นความก้าวหน้าของอาชีพครู

5.2 การผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนถือเป็นส่วนหนึ่ง ในการพิจารณาความดีความชอบ

5.3 พิจารณาให้ความดีความชอบแก่ครูที่ทำการวิจัย แล้วนำผลการวิจัยไปปรับปรุงงานในหน้าที่

5.4 ให้โอกาสครูที่มีผลงานวิจัยได้ศึกษาต่อ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะของตน

5.5 ให้การสนับสนุนผลงานวิจัยของครู เพื่อนำไปขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น

5.6 เปิดโอกาสให้ครูผู้มีผลงานวิจัย สามารถสับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับที่สูงขึ้น

5.7 ส่งเสริมให้ครูมีผลงานวิจัยมีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน

5.8 มอบหมายภาระหน้าที่ให้ครูผู้มีผลงานวิจัย ได้รับผิดชอบในงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถสูงขึ้น

5.9 สนับสนุนให้ครูมีผลงานวิจัย ให้ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการ

5.10 ส่งเสริมให้ครูผู้มีผลงานวิจัยนำผลงานวิจัยมาเป็นส่วนหนึ่ง ในการได้รับตำแหน่งอื่นที่สูงกว่าเดิม

วีรพล ฉลาดแย้ม (2544 : 42-43) ได้สรุปถึงปัจจัยในการสนับสนุนส่งเสริมในการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. ปัจจัยด้านความรู้และทักษะการวิจัย โดยกิจกรรมที่ควรจัดให้ ได้แก่ การจัดให้มีการสัมมนาวิชาการด้านการวิจัย จัดอบรมให้ความรู้ด้านการวิจัย โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่างๆ การส่งเสริมการวิจัยเป็นกลุ่ม โดยมีครูผู้นำด้านการวิจัย การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานได้มีโอกาสศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มวิทยฐานะ ตลอดจนจัดให้คำปรึกษา นิเทศติดตามผลการดำเนินการวิจัยอย่างต่อเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาศึกษานิเทศก์ หรือบุคคลผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการวิจัย เป็นต้น

2. ปัจจัยด้านงบประมาณสนับสนุนอุดหนุนการวิจัยในชั้นเรียน เพราะการวิจัย

เรื่องหนึ่งๆย่อมต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ดังนั้นเรื่องเงินทุนอุดหนุนจึงเป็นปัจจัยที่ผู้วิจัยหรือหน่วยงานต้นสังกัดจำเป็นต้องมีความสามารถในการแสวงหา หรือจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม

3. ปัจจัยด้านเวลา ในการวิจัยแต่ละเรื่องต้องอาศัยเวลาดำเนินการที่ยาวนานมาก ตั้งแต่เลือกหัวข้อ หรือปัญหาที่จะทำวิจัย การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปอภิปรายผลการวิจัย และการเขียนรายงานการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยจะต้องบริหารเวลาเพื่อการวิจัยด้วยการทำปฏิทินดำเนินการวิจัย จะช่วยให้การดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

4. ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ แหล่งค้นคว้าและเครื่องอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ได้แก่เอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดให้มีเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์ ตู้เก็บเอกสาร ตลอดจนบริการต่าง ๆ ทางธุรการภายในโรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าประกอบการวิจัย

5. ปัจจัยด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย คือการให้ความร่วมมือสนับสนุน และการช่วยเหลือในการวิจัย ได้แก่ ที่ปรึกษาการทำวิจัย เพื่อนครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง หน่วยงานเอกชนหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการให้ความร่วมมือจากนักเรียนซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน

6. ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการทำวิจัย เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการกระตุ้นให้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งผู้วิจัยและผู้บริหารจะต้องสร้างให้มีขึ้นภายในโรงเรียน
 วิรุณ ตั้งเจริญ (2546 : 27-32) ได้กล่าวถึงปัญหาการวิจัยและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานวิจัย ไว้ว่า เกิดจากปัญหาด้านสังคมของไทย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญยิ่ง เพราะการศึกษาไทยทุกระดับชั้น ไม่ได้สร้างหรือหล่อหลอมให้คนไทยเป็น “คน” ที่รักความรู้ รักภูมิปัญญา รักการศึกษาค้นคว้า หรือมีทัศนคติในการแสวงหาปัญญาความรู้รักเหตุรักผล เรามักรักสิ่งสำเร็จรูป วัตถุ สิ่งที่ยึดฉวยได้ง่าย ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาการวิจัยในสังคมไทย การทำวิจัยเป็นการทำตามหน้าที่ ทำเพื่อปริญญา หรือเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ จึงทำให้ไม่รักงานวิชาการ ไม่รักงานวิจัย วิจัยไปตามกลไกที่บีบบังคับ ทำให้ไม่มั่นใจในงานวิจัยของตนเองและไม่เผยแพร่งานวิจัยเหล่านั้น ซึ่งการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยนั้น ไม่ควรจำกัดไว้เพียงในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเท่านั้น การศึกษาระดับอื่น ๆ หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ก็ควรผลักดันให้เกิดการวิจัยและใช้ประโยชน์จากการวิจัยร่วมกัน

รวมทั้งประโยชน์ที่พึงเกิดพึงมีแก่ภาคเอกชน ซึ่งเป็นแรงผลักดันทางด้านเศรษฐกิจของประเทศชาติอีกด้วย

สรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นปัจจัยที่ทำให้การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนยังมีน้อยไม่หลากหลาย และไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพราะในแต่ละบุคคล หรือหน่วยงานที่ทำวิจัยอาจมีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ แตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นด้านตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยคือผู้วิจัย ผู้บริหาร ที่ปรึกษาและเพื่อนร่วมงาน สถานที่หน่วยงานของผู้วิจัยมีแหล่งศึกษาค้นคว้าหรือใกล้แหล่งศึกษาค้นคว้า เวลาในการทำวิจัยภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบหรืองบประมาณสนับสนุน เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนนั้นมาจากสองด้าน คือ

1. ด้านผู้วิจัย ได้แก่ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ เวลา ฯลฯ ของผู้วิจัย
2. ด้านผู้สนับสนุนการวิจัย ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณ เครื่องอำนวยความสะดวก การพัฒนาครู ให้อำนาจกำลังใจ ฯลฯ แก่ครูในสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้หลอม

แนวคิดเหล่านี้ สรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ลัดดา คำพลงาน (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการและผลงานการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูนักวิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารจัดการเรียนและผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและศึกษาพฤติกรรมของครูที่มีผลต่อการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า

กระบวนการและผลของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสนับสนุนให้ครูนักวิจัยเกิดความคิด ความมั่นใจในการทำงานและเป็นแรงจูงใจให้ทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน อันสืบเนื่องไปยังลักษณะและพฤติกรรมของครู คือความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความสนใจในการค้นคว้า การเห็นโอกาสของการเรียนรู้ ความสนใจในการสังเกตและบันทึกความเอาใจใส่แก่นักเรียนและมีความรับผิดชอบในงานครู

กระบวนการและผลของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ทำให้ครูนักวิจัยมีพฤติกรรมเป็น (1) ผู้ร่วมเรียนรู้กับศิษย์และเป็นกัลยาณมิตรของศิษย์ (2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ (3) มีความยืดหยุ่นทั้งเนื้อหา กิจกรรม

สื่อการเรียน (4) เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียน การสอน (5) มีความเข้าใจนักเรียนมากทั้งในด้านปัญหาและพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งนำไปสู่สัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูและนักเรียน (6) การให้คำแนะนำและส่งเสริมนักเรียนให้ ตรงตามความต้องการและความสามารถ

ประภัสสร วงษ์ดี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการและการใช้ผลการวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูนักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษา : การศึกษาเชิงสำรวจและ รายงานกรณี ผลการวิจัยพบว่า

กระบวนการวิจัยของครูนักวิจัยเริ่มจากปัญหาการจัดการเรียนการสอนและการขาดความพร้อมของนักเรียน ครูนักวิจัยจะเลือกปัญหาวิจัยที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ในการสอน และสื่อการสอน การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การศึกษาเฉพาะกรณีการปรับพฤติกรรมนักเรียน และการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น เครื่องมือในการวิจัยส่วนใหญ่ครูสร้างขึ้นเอง โดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือนักเรียนในชั้นเรียนของตนเอง และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและวิเคราะห์ด้วยสถิติ บรรยาย และครูได้มีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทั้งในด้านการพัฒนาวิธีสอนและสื่อ เพื่อการพัฒนาการเรียนและการพัฒนาการปฏิบัติการในวิชาชีพครู

บุญมี ปะพะวะ (2541 : 58) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีต่อการส่งเสริม การวิจัยใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยใน โรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ “ปานกลาง ” ยกเว้น ด้านการส่งเสริม ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานอยู่ในระดับ “ มาก ”

2. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัย โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการส่งเสริมให้ เกิดความสำเร็จของงานวิจัยใน โรงเรียนมีความแตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาด และประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยใน โรงเรียน แตกต่างกัน

อัสตา กองคำ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการวิจัย โรงเรียนส่วนมากมีนโยบายส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง พบว่า ครูส่วนมากมีการเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยจากการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยและผู้บริหารให้การสนับสนุนในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการให้ขวัญกำลังใจ ปัญหาทั่วไปของครูที่มีผลต่อการเรียนการสอนส่วนมากเป็นปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาที่ครูส่วนมากพบเกี่ยวกับตัวนักเรียนในชั้นเรียนคือ นักเรียนไม่สนใจการเรียน ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเรียนน้อย ครูที่ไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียนส่วนมากพัฒนาการเรียนการสอนโดยการสังเกตสภาพปัญหาและหาแนวทางแก้ไข ปัญหาที่ครูนำมาทำวิจัยในชั้นเรียนส่วนมาก คือปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนและเทคนิคการสอน วิธีการวิจัยเชิงทดลอง และครูแก้ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนส่วนมากปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านงบประมาณพบว่าครูส่วนมากมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำวิจัยแก่ครู และแหล่งข้อมูลที่ครูศึกษาเพื่อทำการวิจัยนั้น ส่วนมากศึกษาจากตำราทางวิชาการ เอกสาร วารสารที่เกี่ยวข้อง

2. ปัญหาและความต้องการ โรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับ “ปานกลาง” แต่ที่พบว่ามีปัญหามาก 2 อันดับแรก คือ เรื่องการดำเนินการวิจัย วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งข้อมูลสำหรับการวิจัย โรงเรียนมีความต้องการอยู่ในระดับ “มาก” โดยเฉพาะ เรื่องการดำเนินการวิจัยงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูล สำหรับการวิจัย

3. ผู้บริหารมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ในระดับ “ปานกลาง” โดยที่ส่งเสริมมากที่สุดคือเรื่องส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนและด้านที่ส่งเสริมน้อยที่สุด คือการมีความรับผิดชอบ ต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ทัศนีย์ สิทธิวงศ์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนการสอนโดยวิธีการทำวิจัยในชั้นเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านแท่นวิทยา อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า

ด้านกระบวนการวิจัย พบว่า แหล่งปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนที่ครูผู้สอนทุกหมวดวิชาใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน มาจากสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

และจากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สิ่งที่คุณสอนคำนึงถึงในระดับมากในการเลือกหรือกำหนดปัญหาที่นำมาทำการวิจัยในชั้นเรียน คือ เป็นปัญหาที่คุณผู้สอนจะใช้วิธีการศึกษาที่คุณผู้สอนมีความถนัดและวางแผนการวิจัยโดยได้รับความรู้และข้อมูลเบื้องต้นจากผู้เชี่ยวชาญการศึกษา ค้นคว้าเพื่อการวิจัยในชั้นเรียนของคุณผู้สอนทุกหมวดวิชา ค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาวิธีสอนและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในระดับมาก ขั้นตอนที่ใช้เวลาในระดับมากในการวางแผนและดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน คือ การขอคำปรึกษาและรับข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือในการประเมินที่คุณผู้สอนทุกหมวดวิชาใช้ในการวิจัยในชั้นเรียนในระดับมาก คือ แบบทดสอบประเภทปรนัย (เลือกตอบ) วิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน คุณผู้สอนทุกหมวดวิชาสร้างเองโดยมีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาบุคคลที่ให้คำปรึกษาในการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับมากคือผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ นักวิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ 11 วิธีเผยแพร่ผลงานวิจัยที่คุณผู้สอนทุกหมวดวิชาปฏิบัติในระดับมากคือ การจัดนิทรรศการที่โรงเรียน คุณผู้สอนทุกหมวดวิชาประเมินผลการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนทั้งระหว่างดำเนินโครงการและเมื่อสิ้นสุดโครงการทุกหมวดวิชา

ด้านการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ พบว่า คุณผู้สอนทุกหมวดวิชา นำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปพัฒนาการเรียนการสอนโดยการพัฒนาวิธีสอน พัฒนาสื่อการเรียนการสอน พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาการเรียนด้านปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนพบว่า คุณผู้สอนทุกหมวดวิชาส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการวิจัยในชั้นเรียนในระดับปานกลาง คือ ปัญหาด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ การสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหาด้านการสรุปและรายงานการวิจัย ได้แก่ การเขียนสรุปผลการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัย และปัญหาด้านการติดตามและประเมินผล ได้แก่ การประเมินระหว่างดำเนินการวิจัย

วีรพล ฉลาดแย้ม (2544 : 68-70) ได้ศึกษาการวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า

ครูประถมศึกษาจำนวนร้อยละ 15.21 เท่านั้นที่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวนร้อยละ 7.60 ทำวิจัย 1 เรื่อง และร้อยละ 6.14 ทำวิจัย 2-5 เรื่อง โรงเรียนประถมศึกษาให้การสนับสนุนการทำวิจัยอยู่ในระดับ “ ปานกลาง ” ครูประถมศึกษามีความรู้และทักษะในการทำวิจัยอยู่ในระดับ “ น้อย ” แต่ครูประถมศึกษามีความคิดเห็นว่าตนมีลักษณะของนักวิจัยอยู่ในระดับ “ มาก ” ปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาอยู่ในระดับ “ มาก ” ได้แก่

การขาดความรู้เกี่ยวกับหลักการวิจัย ขาดแหล่งค้นคว้าเกี่ยวกับการวิจัย ขาดงบประมาณวัสดุ อุปกรณ์สนับสนุนการวิจัยและขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษางานวิจัย เป็นต้น ความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา มีอยู่ในระดับ “ มาก ” ได้แก่ การสนับสนุนด้านงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวิจัยและแหล่งศึกษาค้นคว้างานวิจัย

เรวดี อาษานาม (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการรับรู้ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในเขตบริการทางการศึกษาของสถาบันราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า

ครูมีจำนวนน้อยมากที่เคยทำการวิจัยในชั้นเรียนแม้จะเคยเรียนวิชาวิจัยในชั้นเรียน สาเหตุที่ทำให้ครูไม่ทำการวิจัยอาจเนื่องจากไม่เคยศึกษาผลการวิจัย ขาดแหล่งค้นคว้า หรือมีแหล่งค้นคว้าไม่เพียงพอและไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ครูส่วนมากเห็นว่าผลการวิจัยในชั้นเรียนสามารถนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนได้ ซึ่งนับว่าครูเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน แต่มีครูเห็นว่าครูสามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ต้องทำหรือประยุกต์ผลงานวิจัย ซึ่งเป็นความเห็นที่ขัดแย้งกัน สาเหตุอาจเนื่องมาจากไม่เคยประยุกต์ผลงานวิจัยไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน แม้ว่าจะเห็นคุณค่าของการวิจัยในชั้นเรียนและครูได้สอนตามที่เคยปฏิบัติมาแบบเดิมๆ ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนน้อย และขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนน้อย สาเหตุอีกประการหนึ่งที่สนับสนุนเรื่องนี้คือครูมีความเห็นว่าตนเองมีคุณลักษณะของนักวิจัย ซึ่งถ้าได้มีการพัฒนาความรู้ทักษะและความสามารถในการวิจัยรวมทั้งถ้าได้รับการสนับสนุนจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ครูน่าจะสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดีปัญหาที่สำคัญในการวิจัยในห้องเรียน ได้แก่ การวิเคราะห์และการนำปัญหาการเรียนการสอนไปเป็นหัวข้อในการวิจัย การออกแบบหรือการวางแผนการวิจัยและการสร้างเครื่องมือการวิจัย ปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนการวิจัย ความรู้และทักษะในการทำวิจัยการขาดแหล่งค้นคว้างานวิจัย การเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียนยังไม่เป็นที่กว้างขวางครูบางคนขาดนิสัยรักการอ่าน หรือไม่มีเวลาในการอ่าน ครูมีรายได้น้อยไม่สามารถซื้อตำราหรือวารสาร ปัญหาเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ครูประถมศึกษาที่มีความต้องการที่สำคัญเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ 4 ประการ คือต้องการงบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียน ต้องการที่ปรึกษา ต้องการแหล่งความรู้สำหรับศึกษาเพื่อทำการวิจัย และต้องการความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

อนงค์ เพชรรักษ์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครูและผู้บริหารสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครูและผู้บริหารสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดตรัง โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง
2. บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครูและผู้บริหาร ในภาพรวมและรายองค์ประกอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยทัศนะของผู้บริหารสูงกว่าครู
3. บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครูที่มีประสบการณ์ในการเป็นครูต่างกัน โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน

เทวี พรหมมินตะ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการเสริมพลังอำนาจครู โดยการพัฒนาความสามารถด้านการทำวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนตามแนวคิดความร่วมมือ : การออกแบบด้วยวิธีผสมผสาน ผลการวิจัยพบว่า

1. จากข้อมูลการวิจัยเชิงสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการทำวิจัย ร้อยละ 66.84 โดยครูที่เคยทำวิจัยมีประสบการณ์การฝึกอบรมการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนร้อยละ 81.98 และมีความต้องการการฝึกอบรมร้อยละ 56.57 รูปแบบการวิจัยเป็นแบบทางการร้อยละ 70.1 ลักษณะการทำวิจัยแบบรายบุคคลร้อยละ 78.1 โดยมีรูปแบบความร่วมมือระหว่างบุคคลภายใน โรงเรียนมากที่สุด
2. กระบวนการเสริมพลังอำนาจครูใช้วิธีการบรรยายให้ความรู้ และการสนับสนุนส่งเสริมให้ความช่วยเหลือครูในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
3. สำหรับผลการวิจัยจากกรณีศึกษาพบว่า หลังการเสริมพลังอำนาจครูในโรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษาทำการวิจัยมากกว่าร้อยละ 50 ในแต่ละโรงเรียนมีการทำวิจัยแบบไม่เป็นทางการมากกว่าร้อยละ 60 ลักษณะการทำวิจัยเป็นแบบรายบุคคลมากกว่าร้อยละ 70 รูปแบบความร่วมมือในการทำวิจัยที่พบเป็นแบบความร่วมมือระหว่างบุคคลภายใน โรงเรียน โดยไม่มีบุคคลภายนอกให้ความช่วยเหลือ ประเด็นปัญหาวิจัยที่ศึกษาส่วนใหญ่เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู

อสนีวีวัฒน์ แสงทะตา (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากิจกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียน ที่สนับสนุนการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีระดับความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือคุณลักษณะส่วนตัวของผู้วิจัย สมรรถภาพของครูนักวิจัยและบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยพื้นฐานการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2. ครูมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

3. คุณลักษณะส่วนตัวของครูนักวิจัย สมรรถภาพของครูนักวิจัย บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนและปัจจัยพื้นฐานการวิจัยในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยแต่ละปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ปัจจัยพื้นฐานการวิจัยในชั้นเรียนและคุณลักษณะส่วนตัวของครูนักวิจัย ร่วมกันมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($R = 0.539$) และสามารถพยากรณ์สภาพการวิจัยในชั้นเรียนได้ร้อยละ 29.10 ($R^2 = 0.291$) หรือมีอิทธิพลต่อสภาพการวิจัยในชั้นเรียนได้ร้อยละ 29.10

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้การวิจัยในชั้นเรียนของครูประสบความสำเร็จและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้

5.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้การวิจัยในชั้นเรียนของครูประสบความสำเร็จ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก คือ ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุน มีงบประมาณทุนและเงิน ครูมีการศึกษาปัญหาอย่างแท้จริงและครูมีเวลาเพียงพอ

5.2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก คือ ครูควรได้รับความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเพิ่มขึ้น ควรลดภาระของครูเพื่อให้มีเวลาในการทำวิจัย ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนผลการวิจัยต้องนำไปแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน และควรจัดประชุมอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

6. บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 ทั้งในสภาพรวมและรายองค์ประกอบ โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารต่ำกว่า 10 ปี มีทัศนคติสูงกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารต่ำกว่า 10 ขึ้นไป ยกเว้นองค์ประกอบการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน

7. บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนคติของครูและผู้บริหาร ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดปกติ มีทัศนคติสูงกว่าผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่

ศักดิ์ดา อุปณาใต้ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษาลุ่มน้ำพอง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการพบว่า

1. สภาพการส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนมากยังไม่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำการวิจัยในชั้นเรียนทั้งด้านนโยบายการวิจัยในชั้นเรียน ด้านงบประมาณ ด้านเวลา ด้านแหล่งศึกษาค้นคว้าวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. สภาพความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูผู้สอนที่ทำการวิจัยในชั้นเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และมีความรู้ความเข้าใจ 3 อันดับสุดท้าย คือ การเลือกใช้สถิติต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะข้อมูล การแปลผลจากข้อมูลที่วิเคราะห์เรียบร้อยแล้วและวิธีการเขียนผลการวิจัย

3. ปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูผู้สอนที่ทำการวิจัยในชั้นเรียนและครูผู้สอนที่ไม่ได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนประสบปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่คล้ายกัน คือ โรงเรียนไม่มีนโยบายสำหรับส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำการวิจัยในชั้นเรียน ขาดงบประมาณ ไม่มีเวลาเพียงพอ ขาดแหล่งสำหรับศึกษาค้นคว้าประกอบการทำวิจัย และครูขาดความรู้และทักษะในการทำวิจัย ครูมีความต้องการให้โรงเรียนสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนทุก ๆ ด้านอยู่ในระดับมาก

4. สภาพการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูผู้สอนที่ทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนตามระบบกระบวนการวิจัยทางการศึกษา วิธีการที่ครูใช้ใน

การวิจัยในชั้นเรียนส่วนมาก คือ การวิจัยเชิงทดลอง ผลการวิจัยสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้ในระดับดีมาก และครูมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียนด้วยการเข้าร่วมแสดงนิทรรศการทางวิชาการ

สุชาติ ตั้งใจ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยใน ชั้นเรียนของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า

การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา ได้ดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอน ครูส่วนมากใช้งบประมาณส่วนตัวในการทำวิจัย ได้รับคำปรึกษาจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน รูปแบบการวิจัยเป็นการสำรวจและการทดลอง ปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ครูประถมศึกษามีความเห็นที่ ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเป็นปัญหาที่สำคัญ “มาก” ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนั้นที่ปรึกษาในการวิจัยงบประมาณและเวลาที่เป็นปัจจัยที่สำคัญ “ปานกลาง” เช่นเดียวกัน

ชาญยุทธ นาเจริญ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ดังนี้ ด้านความรู้และทักษะในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ด้านปัจจัยเกื้อหนุนในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนและด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

2. ครูผู้สอนมีความต้องการในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนทั้งโดยรวมและเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับข้อที่มีความต้องการสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ งบประมาณสนับสนุนในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนจากผู้บังคับบัญชา การให้ขวัญและกำลังใจในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน และการมีที่ปรึกษาในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ส่วนข้อที่มีความต้องการน้อยที่สุด ได้แก่ การกำหนดงานวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานวิชาชีพครู

3. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนทั้งโดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความต้องการในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความต้องการในการเผยแพร่ผลการวิจัยในชั้นเรียนจาก

ค้นสังกัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนทั้งโดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

6. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนทั้งโดยรวมและเป็นรายข้อ ไม่แตกต่างกัน

7. ครูผู้สอนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ได้แก่

1) ครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจในแนวทางการวิจัยในชั้นเรียน และคิดว่าเป็นเรื่องยาก จึงไม่ทำการวิจัย 2) ครูไม่มีงบประมาณที่เพียงพอในการวิจัยในชั้นเรียน 3) ครูมีเวลาไม่เพียงพอที่จะทำการวิจัยในชั้นเรียน เนื่องจากมีงานทั้งการสอนและงานพิเศษอื่นๆ มาก 4) ครูขาดตัวอย่างที่หลากหลายสำหรับเป็นแนวทางในการวิจัยในชั้นเรียน แล 5) ขาดแหล่งความรู้ในการค้นคว้าเพื่อทำการวิจัยในชั้นเรียน

8. ครูผู้สอนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ได้แก่

1) ควรจัดอบรมสัมมนาด้านการวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครูอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม 2) ควรจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือแก่ครูที่ทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเพียงพอ 3) ควรแต่งตั้งหรือจัดหาที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญการด้านการวิจัยในชั้นเรียน 4) ทางราชการควรจัดหาเอกสารความรู้ด้านการวิจัยในชั้นเรียนต่างๆ ให้แก่ครูเพื่อนำไปศึกษาหาความรู้สำหรับการวิจัยในชั้นเรียน และ 5) ควรมีประกาศเกียรติคุณผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน หรือประชาสัมพันธ์ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนให้บุคคลทั่วไปได้รับทราบ

ประสิทธิ์ สักดีดำดวง (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาการวิจัยของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า

1. สรุปผลการวิจัยความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาและด้านวิธีการพัฒนา ส่วนด้านระยะเวลาในการพัฒนามีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

2. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและขนาดโรงเรียนต่อความต้องการพัฒนาการวิจัย
 ในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
 เกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายด้าน

3. ครูผู้สอนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครู
 พบว่า

3.1 ด้านเนื้อหา ควรจัดให้ความรู้ในเรื่องเทคนิคการอ่านรายงาน วิจัยแนวทางการ
 การนำผลการวิจัยมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนและความต้องการของเด็ก

3.2 ด้านวิธีการพัฒนาควรจัดให้มีการจัดงบประมาณสนับสนุนการวิจัยใน
 ชั้นเรียน จัดให้มีแหล่งค้นคว้างานวิจัยในชั้นเรียนและจัดทำคู่มือการวิจัยในชั้นเรียน

3.3 ด้านระยะเวลาในการพัฒนาควรจัดให้มีการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน
 อย่างต่อเนื่อง จัดอบรมก่อนเปิดภาคเรียนหรือต้นปีการศึกษาและระยะเวลาในการอบรม
 ควรอยู่ในช่วง 3 ถึง 5 วัน

ขนิษฐา ติ้ววงศ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการทำ
 วิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูประถมศึกษามีปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ
 ปานกลาง ด้านที่มีปัญหาระดับมากได้แก่ ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุ อุปกรณ์ ด้านที่มี
 ปัญหาอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านแหล่งข้อมูลและ
 ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยได้แก่ ด้านการดำเนินงาน

2. แนวทางแก้ปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.1 ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ การเข้าอบรม สัมมนา
 เพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

2.2 ด้านการดำเนินงาน ได้แก่ ระบุโครงการวิจัยในชั้นเรียนเป็นแผน
 ปฏิบัติงานของสถานศึกษา จัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นแผนปฏิบัติงาน
 ของสถานศึกษา จัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนและเผยแพร่ผลงานการทำวิจัย
 ในชั้นเรียนของครู ประกาศเกียรติคุณยกย่องครูที่ประสบผลสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน
 จัดนิทรรศการแสดงผลงานครูที่ประสบผลสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน เชิญวิทยากรจาก
 ส่วนกลางมาให้ความรู้ ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษา นำการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการประเมิน
 ความดีความชอบของครู ผู้บริหารพร้อมทั้งการประเมิน โรงเรียน

2.3 ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่การตั้งทีมที่ปรึกษาในโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียน สนับสนุนและเป็นกำลังใจให้เพื่อนร่วมงาน ให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง นิเทศติดตามการทำงานของครูอย่างสม่ำเสมอ

2.4 ด้านงบประมาณ ได้แก่จัดงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง จัดหางบประมาณสนับสนุนแก่ครูที่พัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน พิจารณาเพิ่มงบประมาณแผนงานวิชาการ

2.5 ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ สถานศึกษาจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอและตรงต่อความต้องการของครูในการทำวิจัยชั้นเรียนตามความเหมาะสมของงาน

2.6 แหล่งข้อมูล ได้แก่ จัดตั้งแหล่งวิชาการเพื่อการศึกษาค้นคว้างานวิจัย ประสานงานระหว่างกลุ่มโรงเรียนในการจัดแหล่งศึกษาค้นคว้างานวิจัย จัดหาวารสารด้านการวิจัย วัสดุประเมิณผลมาไว้ในแหล่งวิชาการ นำผลงานวิจัยของครูในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จมาจัดแสดงเผยแพร่

นักวิจัย ทองแสน (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีสภาพการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณลักษณะของนักวิจัย ด้านการสนับสนุนการวิจัย ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย และด้านทักษะในการวิจัย ตามลำดับ
2. ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีระดับปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการสนับสนุนการวิจัย และด้านผู้วิจัย
3. ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีระดับความต้องการแก้ปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านผู้วิจัย และ ด้านการสนับสนุนการวิจัย
4. ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่มีขนาดต่างกัน มีการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวม แตกต่างกับสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลางและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน

บรรจง ฉายศรีวรรณ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยของครูผู้สอน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จ ด้านการให้การยอมรับนับถือแก่ครูผู้ทำวิจัย ด้านการพัฒนาความรู้แก่ครูผู้ทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ การงานแก่ครูผู้ทำวิจัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

งานวิจัยต่างประเทศ

Bielen (1975 : 724) ได้ศึกษาสมรรถภาพบางประการของนักวิจัยสถาบันในวิทยาลัยชุมชน เพื่อวิเคราะห์สมรรถภาพเฉพาะที่นักวิจัยใช้บ่อยที่สุดในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในวิทยาลัยชุมชน สาเหตุที่ทำให้มีการศึกษาคั้งนี้ มี 2 ประการคือ มีพื้นฐานมาจากความต้องการด้านการวิจัยเพิ่มมากขึ้น และมีพื้นฐานมาจากคุณภาพของงานวิจัย ซึ่งปรากฏว่า มีงานวิจัยจำนวนน้อยมากที่พิมพ์เผยแพร่อย่างมีคุณภาพ รายงานการวิจัยที่ไม่ได้รับการพิจารณาในการพิมพ์เผยแพร่นั้น เป็นเพราะการออกแบบที่ผิดพลาด การใช้วิธีการที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนข้อค้นพบนั้นไม่มีประโยชน์ เป็นต้น

Smulyan (1988 : 47-56) ได้ศึกษาเรื่อง “The collaboration process in action research” โดยทำการศึกษาระบวนการร่วมมือกันของทีมวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วยครู 5 คน และนักวิจัยจากมหาวิทยาลัย 2 คน โดยมีการพบปะกันทุกๆอาทิตย์ในช่วง 2 ปี ในปีแรกมีการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเพื่อกำหนดปัญหา ซึ่งจะต้องมีความร่วมมือกันในการตั้งวัตถุประสงค์ ในปีที่ 2 พวกเขาตระหนักว่าวัตถุประสงค์ของการวิจัยไม่ใช่เป็นการเปลี่ยนแปลงโรงเรียน แต่เป็น

การพัฒนาบุคลากรและพัฒนาโรงเรียน ผลที่ได้จากความร่วมมือในการทำวิจัยในครั้งนี้ตามความรู้สึกรู้สึกของครู พบว่า ในช่วง 2 ปีนี้ทำให้เขามีความรู้สึที่ดีต่อตนเองและวิชาชีพ มีความเข้าใจในระเบียบวิธีวิจัย มีทักษะในการทำวิจัยมากขึ้น และพร้อมที่จะทำการวิจัยในโอกาสต่อไป

Adele (1989 : 348) ได้ศึกษาครูในฐานะนักวิจัยกับแนวทางที่แตกต่างกัน ในการรอรู พบว่า เขตการศึกษาต้องให้ออกาสครูเข้าร่วมในการวิจัย ข้อเสนอแนะสำหรับนโยบาย การพัฒนาบุคลากรเน้นการใช้โปรแกรมครุณักวิจัย พร้อมทั้งจัดให้มีการสนับสนุนจากเพื่อนและยอมรับบทบาทซึ่งกันและกัน ครูประสบปัญหาที่เกิดจากเวลาไม่เพียงพอ ความไม่แน่นอนความไม่สนใจของผู้บริหาร แต่ถ้าเพื่อนให้การสนับสนุนก็จะทำให้แก้ปัญหาบางอย่างได้

Kenneth (1992 : 369) ได้ศึกษาการพัฒนาครุณักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษาคอนโปลายของรัฐเพนซิลวาเนียตอนเหนือ พบว่า มีบทสรุปเกี่ยวกับการวิจัยของครูทั้งหมด 6 ข้อใหญ่ ๆ แต่ข้อสรุปที่ 3 ถึง 6 สะท้อนความคิดของผู้เข้าร่วมในประเด็นการวิจัยของครูถึงขั้นตอนการพัฒนาบุคลากร โดยข้อสรุปที่ 3 คือ การสนับสนุนและให้ความร่วมมือจากฝ่ายบริหารที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความพยายามทำวิจัยของครู คือ เวลาและทัศนคติ ข้อสรุปที่ 6 คือ การส่งเสริมงานวิจัยของครูในโรงเรียนของรัฐเพนซิลวาเนีย เพื่อพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งที่เป็นไปได้อย่างไรก็ตาม ต้องทำด้วยความสมัครใจ ทำเป็นระบบและร่วมมือร่วมใจ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียนทำให้ผู้วิจัยทราบแนวทางในการทำวิจัยในชั้นเรียน ในด้านความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน รวมถึงรูปแบบ กระบวนการ ขั้นตอนในการทำวิจัยในชั้นเรียน ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูและผู้เกี่ยวข้อง ที่มีผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของผู้วิจัยซึ่งจะเป็นแนวทางให้ผู้ศึกษานำไปเป็นแบบอย่างในการศึกษาวิจัยต่อไป